

Signaturforklaring ved underskrivelse af Porvoo Erklæringen

Vedtaget af Folkekirkens mellemkirkelige Råd den 9. december 2009

Folkekirkens mellemkirkelige Råd kan med dette brev underskrive Porvoo Erklæringen. Med denne udtalelse, som er affattet i samarbejde med folkekirkens biskopper, vil Den danske Folkekirke deltage på lige fod med de øvrige kirker i Porvoo Fællesskabet.

Der har altid været nære forbindelser mellem folkekirken og de anglikanske kirker. Siden 1956 har der været nadverbordsfællesskab mellem vore kirker, ligesom repræsentanter fra folkekirken deltog i udarbejdelsen af Porvoo Fællesudtalelsen fra 1993, hvori Porvoo Erklæringen indgår. Folkekirken er nævnt i Porvoo Erklæringen, hvilket betyder, at de underskrivende kirker allerede anerkender folkekirken med dens eksisterende kirkeordning.

Efter høring i folkekirkens menighedsråd meddelte folkekirkens biskopper august 1995, at de ikke var i stand til at underskrive Porvoo Erklæringen på folkekirkens vegne. Biskopperne understregede dog, at der ikke er noget kirke-adskillende mellem folkekirken og de øvrige underskrivende kirker, og at man fra folkekirkens side uden forbehold kan anerkende præster ordineret i de anglikanske kirker, ligesom biskopper fra de anglikanske kirker uden forbehold kan tage del i bispevielser i folkekirken.

Fra folkekirkens side har vi således siden 1995 officielt anerkendt, at de øvrige underskrivende kirker hører til den ene hellige almindelige og apostoliske kirke, hvori Guds ord forkyndes autentisk, og sakramenterne forvaltes ret. Folkekirken anerkender således de øvrige kirkers ordinerede embeder som sande apostoliske embeder, således som det udtrykkes i Porvoo Erklæringen. På tilsvarende vis forstår folkekirken også sig selv i samme apostoliske tradition.

På trods af den fulde anerkendelse af de anglikanske kirker i 1995 var folkekirken ikke i stand til at tilslutte sig Porvoo Erklæringen på grund af en række reservationer over for den måde, man på daværende tidspunkt forventede, at Porvoo Fællesskabet ville udvikle sig på. I folkekirken var der bekymring over den manglende anerkendelse af kvindelige biskopper, ligesom der var bekymring over, om kirkerne kunne fastholde deres individuelle særpræg og selvstændighed inden for Porvoo Fællesskabet.

Vi kan i dag konstatere, at Porvoo Fællesskabet ikke har udviklet sig til det, som nogle frygtede i 1995, ligesom vi kan konstatere en generel bevægelse mod anerkendelse af mænds og kvinders lige adgang til præstetjenesten i kirken (i nogle kirker er det allerede gennemført, mens andre har iværksat en proces mhp. fuld ligestilling mellem mænd og kvinder). Vi kan endvidere i dag se, at Porvoo Fællesskabet er til velsignelse og gavn for de deltagende kirker, og vi ser nytten af, at folkekirken har været en del af den gensidige erfaringsudveksling, der har fundet sted med folkekirken som observatør. På den baggrund kan Den danske Folkekirke nu tilkendegive sit ønske om at deltage fuldt ud i Porvoo Fællesskabet og at påtage sig de forpligtelser, som følger af at underskrive Porvoo Erklæringen.

Med dette brev ønsker vi at præcisere visse emner vedr. vores deltagelse i Porvoo Fællesskabet. Vi ønsker med dette brev, at de øvrige underskrivende kirker tager nedenstående redegørelse for vores synspunkter til efterretning.

1. Den danske Folkekirke anerkender mænd og kvinders lige adgang til både præste- og bispeembedet. Som en konsekvens heraf kan der ikke gøres forskel på præster ordineret af en mandlig hhv. kvindelig biskop.

2. Ifølge Den danske Folkekirke er der kun ét kirkeligt embede (ministerium ecclesiasticum), hvortil både præste- og bispeembedet hører. Bispeembedet forstås altså i en luthersk sammenhæng som en særlig form af det ene præsteembede (jvf. "The Lund Statement" art. 45, the Lutheran World Federation, 2007). Biskopperne i Den danske Folkekirke har dog en række funktioner, som særligt er tillagt dem som biskopper, nemlig at udøve det kirkelige tilsyn og at foretage præsteordinationer. Biskopperne i Den danske Folkekirke vies endvidere ved en særlig bispevielse med håndspålæggelse af den ordinerende og andre tilstedeværende biskopper. I særlige tilfælde kan biskoppens funktioner overdrages til stiftets domprovst for en kortere tidsbegrænset periode ved biskoppens fravær, idet domprovsten ifølge sit embede og gældende kirkeret er hele stiftets domprovst og dermed biskoppens stedfortræder. Ifølge folkekirkens tradition og gældende kirkeret kan denne praksis også omfatte domprovstens mulighed for at foretage præsteordinationer. Igennem konsultationer med repræsentanter for de anglikanske kirker er det blevet understreget, at folkekirkens præster fuldt ud anerkendes som præster, uanset om de er ordineret af en mandlig eller en kvindelig biskop eller af en domprovst som stedfortræder for biskoppen. I nogle kirker kan der dog opstå visse ansættelsesretlige begrænsninger pga. landets lovgivning (jvf. Porvoo Erklæringen 58 b v), selvom vedkommende præsts ordination anerkendes. Sådanne spørgsmål vil blive drøftet og forsøgt løst i henhold til Porvoo Erklæringen 58 b viii og ix.

3. Den danske Folkekirke forbliver efter underskrivelsen af Porvoo Erklæringen en selvstændig kirke med fuld jurisdiktion over egne forhold. Deltagelsen i Porvoo Fællesskabet indebærer imidlertid, at vi vil konsultere de øvrige underskrivende kirker for at udveksle ideer og information om teologiske og pastorale forhold.

4. Den danske Folkekirke har gode og nære forbindelser til andre protestantiske kirker i Europa og resten af verden. Underskrivelsen af Porvoo Erklæringen anfægter ikke folkekirkens bestræbelser på at skabe og udbygge kontakter til andre kirker, herunder at være aktivt og fuldgyldigt medlem af Fællesskabet af Reformatoriske Kirker i Europa – Leuenberg Kirkefællesskabet. Det er derimod vores håb, at underskrivelsen af Porvoo Erklæringen også vil berige vores kontakter til andre kirker og kirkesamfund.